

HOTĂRÂREA NR. 68
din data de 06.02.2019

Dosar nr.: 189/2017

Petiția nr.: 1976/05.04.2017

Petent:

Reclamat: **Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Brașov**

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, C.R.F.I.R. – Alba Iulia

Obiect: declararea unui proiect ca fiind neeligibil, din cauza relației de rudenie soț-soție

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Brașov – OJFIR – Brașov,

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, C.R.F.I.R. – Alba Iulia,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta reclamă faptul că un proiect de dezvoltare a fost respins deoarece soțul acesteia are o finanțare pentru alt proiect, fără ca între aceste proiecte să fie vreo legătură de complementaritate (activitatea soțului, în calitate de arhitect, este design specializat, iar petenta a dorit să acceseze o finanțare pentru activități de editare a cărților).

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 1976/13.04.2017 a fost citată petenta, iar prin adresele înregistrate sub nr. 2175/13.04.2017 au fost citate părțile reclamate pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 09.05.2017.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La termenul stabilit, s-au prezentat la ședința de audieri ambele părți.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 2558/09.05.2017, partea reclamată Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale a depus note scrise, care sunt comunicate petentei prin adresa înregistrată sub nr. 2588/10.05.2017.

9. În urma ședinței de audieri, petenta depune punct de vedere, înregistrat sub nr. 2605/11.05.2017, care este comunicat părților reclamate sub nr. 2787/22.05.2017

10. Prin adresele înregistrate sub nr. 3104/09.06.2017 și nr. 3145/12.06.2017, partea reclamată Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale depune concluzii scrise.

IV. Susținerile părților **Susținerile petentei**

11. Prin sesizarea înregistrată la CNCD sub nr. 1976/05.04.2017, petenta ne aduce la cunoștință faptul că, dorind să acceseze o finanțare pentru un proiect de dezvoltare, a fost respinsă deoarece soțul acesteia are o finanțare pentru alt proiect, fără ca între aceste proiecte să fie vreo legătură de complementaritate (activitatea soțului, în calitate de arhitect de arhitect, este design specializat, iar petenta a dorit să acceseze o finanțare pentru activități de editare a cărților).

12. Proiectul „Dezvoltarea editurii Carpatdesign GBN srl în comuna Sinca Nouă, jud. Brașov” în cadrul sM 6.2-01/16-28.07.2016, elaborat de societatea CARPATDESIGN srl, cu sediul în Sinca Nouă, fost evaluat de către Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Brașov și Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, C.R.F.I.R. – Alba Iulia, ca fiind neeligibil, fiind incriminată legătura de rudenie soț-soție.

13. Soțul petentei are o finanțare pentru un alt proiect, în altă perioadă, cu activitate complet distinctă, fără ca între activitățile din cele două proiecte să existe vreo legătură de complementaritate.

14. Relația de rudenie soț - soție nu este un criteriu al „condițiilor artificiale” create pentru a obține un avantaj în accesarea finanțării. În ghidul solicitantului sub-măsura 6.2 Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zonele rurale – sesiunea a doua – 2016, singurul document după care se poate face evaluarea, relația de rudenie de gradul I cât și cea de soț - soție nu este permisă pentru „aceleași tipuri de activități sau activități complementare”. Ori, în acest caz nu este justificată această interdicție, deoarece soțul petentei, prin proiectul care se ocupa de activități de design, nu are același tip de activitate sau o activitate complementară cu activitatea de editarea de cărți.

15. Petenta depune la dosar înscrisuri/documente (notificări ale părții reclamate, E6.8.1 și E6.8.2, ghidul solicitantului pentru accesarea sub-măsurii 6.2).

16. Prin adresa înregistrată sub nr. 2605/11.05.2017, petenta consideră că este discriminată doar în calitate de soție și nu pentru că activitățile pentru care s-au depus proiectele ar fi fost complementare, așa cum încearcă A.F.I.R. să justifice respingerea proiectului. Or, pentru corecta înțelegere a situației, se precizează că în cadrul liniei de finanțare 6.2 „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale” este relevantă condiția privind noutatea codului CAEN: fie codul CAEN să fie unul nou (în 2015), fie codul din proiect să fie unul care, deși înregistrat, să nu fi avut nici o activitate (2016).

17. În anul 2015 soțul petentei a înregistrat societatea NPAN srl cu codul CAEN 7111 – activități de arhitectură și a depus proiectul PRODESIGN, proiect care inițial, în 20 aprilie 2016, a fost respins, și aprobat în 1 septembrie 2016, cu mult peste termenul de soluționare a unei contestații. Conform metodologiei liniei de finanțare s-a adăugat în noiembrie 2016 codurile CAEN 7410, 7112, 4789 și 4799 iar activitățile la care s-a angajat sunt legate de valorificarea meșteșugurilor tradiționale într-un design modernizat.

18. Tot în anul 2015, petenta a înregistrat societatea CarpatDesign GBN srl, cu codul CAEN 7410. Proiectul petentei a fost depus în 31 iulie 2016, dată la care proiectul soțului nu fusese aprobat, nu i se răspunsese la contestație. Așa cum a menționat în proiect trebuia să apară o activitate nouă, alta decât cea pentru care fusese înscris srl-ul, de aceea a adăugat codul CAEN 5811.

19. Petenta se simte nu numai discriminată, ci grav afectată de presupuziția că ar avea intenția, ca prin condiții artificiale, să își însușească sume de bani necuvenite, așa cum ar fi în cazul obținerii unui asemenea proiect. Dat fiind faptul că linia de finanțare a avut prin ghidul solicitantului, niște reguli de accesare, sesizarea petentei privește aplicarea lor în mod discriminatoriu și îngrădirea dreptului petentei de a accesa un proiect de finanțare pentru o activitate pe care o consideră corect justificată, activitate în care calitatea de soție este un impediment.

Susținerile părții reclamate Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

20. Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Alba Iulia nu are personalitate juridică, capacitatea de reprezentare având-o Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (A.F.I.R.).

21. Prin punctul de vedere depus și înregistrat sub nr. 2558/09.05.2017, A.F.I.R. solicită respingerea petiției ca fiind neîntemeiată și, pe cale de excepție, invocă lipsa competenței materiale a CNCD, având în vedere că obiectul petiției nu se circumscrie dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, CNCD neputând să se pronunțe asupra modului în care sunt transpuse la nivel național, în legislația terțiară (ghidul solicitantului), prevederile Regulamentului UE nr. 1305/2013.

22. Pe fondul petiției, se solicită respingerea petiției ca fiind neîntemeiată.

23. În urma verificării și evaluării cererii de finanțare și după aprobarea de către Autoritatea de Management pentru PNDR a raportului de selecție lunar din data de 21.12.2016, proiectul depus de petentă a fost declarat neeligibil pentru neîndeplinirea criteriului de eligibilitate EG2 și A6. Petenta a depus contestație la CRFIR Alba Iulia iar soluția Comisiei de soluționare a contestațiilor a fost de respingere a contestației.

24. În urma verificărilor din baza de date a AFIR, s-a constatat existența la aceeași adresă ca și petenta, a unei alte firme (SC NPLAN SRL), care a depus un proiect în cadrul sM6.2, în anul 2015, și îl are ca reprezentant legal pe soțul petentei. Codul CAEN pe care firma soțului petentei a semnat contractul de finanțare este 7410 - Activități de design specializat care este complementar cu codul CAEN 5811 - Activități de editare a cărților, cod autorizat pe SC CARPATDESIGN GBN SRL, firma petentei. De asemenea SC CARPATDESIGN GBN SRL are codul CAEN autorizat 7410 - Activități de design specializat, în cadrul căruia sunt cuprinse ca activități servicii ale designerilor graficieni. Reprezentanții legali ai SC CARPATDESIGN GBN SRL și SC NPLAN SRL sunt soț-soție.

25. Prin prevederile capitolului 2 din OMADR nr. 860/20.07.2016 privind Ghidul solicitantului pentru sub-Măsura 6.2 Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale, nu se dorește a se îngădi relațiile economice desfășurate de solicitanții soț-soție, ci acela de a nu se da posibilitatea să creeze condiții artificiale pentru a beneficia de sprijinul financiar nerambursabil pentru aceleași tipuri de activități sau activități complementare. Or, în contextul în care soțul petentei este beneficiar al unei finanțări nerambursabile și care funcționează în baza codului CAEN 7410, complementar codului CAEN 5811, s-a procedat la declararea proiectului ca neeligibil. De asemenea, ambele societăți au autorizat codul CAEN 7410. Identificarea corectă a condițiilor artificiale, acțiunea de evitare și eliminare a acestora, precum și sancționarea acestora este deosebit de importantă și eficientă la nivelul întregului mecanism de protecție a intereselor financiare ale bugetului Uniunii Europene și ale bugetului de stat.

26. Rațiunea pentru care este impusă această restricție este aceea de a se evita fărâmițarea unui proiect de către un solicitant cu scopul de a obține un sprijin care să depășească pragul maxim de finanțare stabilit pentru submăsura pentru care aplică.

27. Prin concluziile scrise emise de AFIR, înregistrate sub nr. 3145/12.06.2017, se învederează faptul că proiectul a fost declarat neeligibil deoarece în cadrul proiectului

nu se realizează un flux complet al activității propuse prin planul de afaceri, serviciile de tipărire fiind externalizate. Totodată se specifică faptul că nu calitatea de soție a reprezentat impedimentul pentru care proiectul a fost declarat neeligibil, ci concurența factorilor expuși, petenta neavând motive pertinente de a se considera „discriminată și grav afectată de presupuziția că ar intenționa ca prin condiții artificiale să își însușească sume de bani”.

V. Motivele de fapt și de drept

28. **În fapt**, Colegiul director reține că petenta reclamă faptul că un proiect de dezvoltare a fost respins deoarece soțul acesteia are o finanțare pentru alt proiect, fără ca între aceste proiecte să fie vreo legătură de complementaritate (activitatea soțului, în calitate de arhitect, este design specializat, iar petenta a dorit să acceseze o finanțare pentru activități de editare a cărților).

29. **În drept**, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

30. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

31. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

32. Din înscrisurile aflate la dosar, Colegiul director reține faptul că petenta invocă ca și criteriu care a stat la baza posibilelor acte de discriminare comise asupra sa, criteriul de discriminare reprezentând relația de rudenie soț - soție, deși soțul acesteia are o finanțare pentru un alt proiect, în altă perioadă, cu activitate complet distinctă, fără ca între activitățile din cele două proiecte să existe vreo legătură de complementaritate.

33. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre

criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în **situații comparabile**, dar care sunt **tratate în mod diferit** datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem un **criteriu** pe baza căruia tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

34. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

35. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu rasă, etnie sau religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri, etc.) invocată de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamante.

36. Colegiul Director reține dispozițiile Convenției Europene a Drepturilor Omului, care la art.14 dispune că ”Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără niciun fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

37. Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care la art.1 dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv paragraful 1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație” și paragraful 2 ”Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1 ”.

38. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, după cum dispune și O.G. nr.137/2000, care la art.1 alin. 2 prevede că ”Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:”; art.2 alin.1 ”.... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, ...”, precum și Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,

39. Colegiul director reține din punctele de vedere formulate de către părțile reclamate și a înscrisurilor aflate la dosar, că această măsură de a se declara proiectul neeligibil, a fost luată deoarece în cadrul proiectului nu se realizează un flux complet al activității propuse prin planul de afaceri, serviciile de tipărire fiind externalizate.

40. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, una dintre condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie este existența unei legături de cauzalitate între criteriu invocat și fapta sesizată.

41. Colegiul director constată din analiza obiectului petiției că în situația redată nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie, în consecință nu se poate reține săvârșirea vreunei fapte de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, neputând fi reținut un raport de cauzalitate între faptele reclamate și criteriul invocat de petentă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția de necompetență materială a CNCD, invocată de către partea reclamată A.F.I.R.;
2. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive a unor fapte de discriminare, conform O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată; lipsă legătură cauzalitate între faptele reclamate și criteriul invocat de petentă;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Motivată și tehnoeditată I.D./F.L.I.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr.554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.